

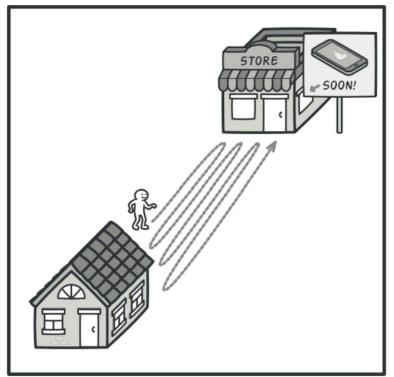
PROGRAMOWANIE URZĄDZEŃ MOBILNYCH 1

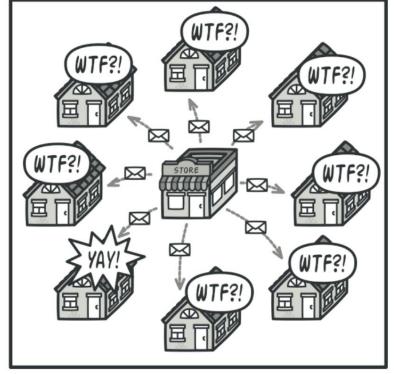
WYKŁAD 13

Wybrane Behawioralne Wzorce Projektowe

Observer to behavioralny wzorzec projektowy, który definiuje mechanizm subskrypcji pozwalający obiektom (obserwatorom) na reakcję na zmiany w innym obiekcie (obserwowanym).

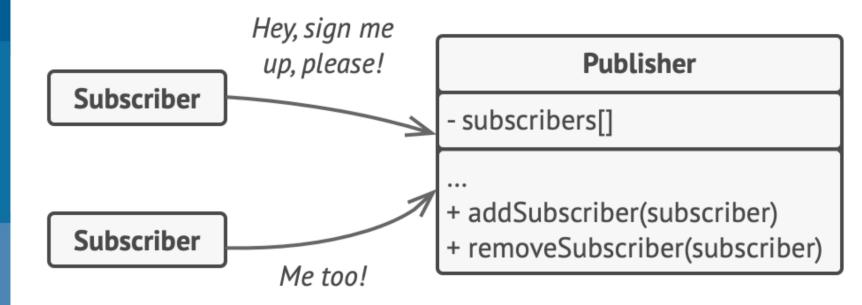

https://refactoring.guru

Kluczowe koncepty

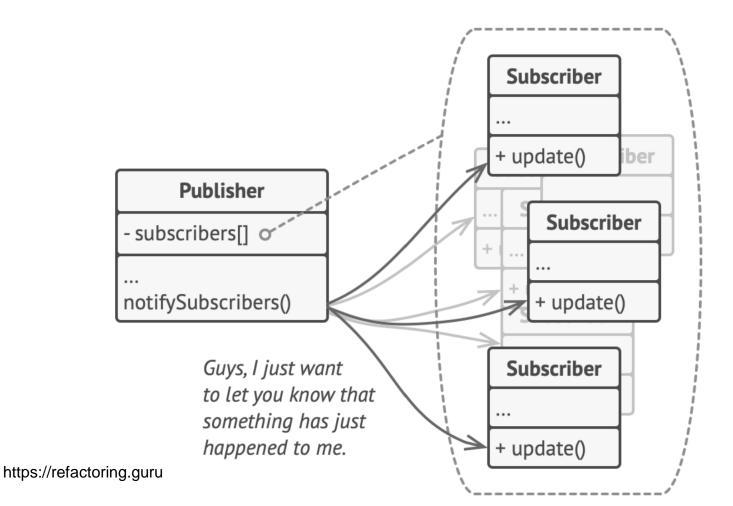
- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

https://refactoring.guru

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

Kluczowe koncepty

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
    fun update(message: String)
}
```

Każdy obserwator posiada metodę **update**

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
                                      Każdy obserwator posiada
   fun update(message: String)
                                      metodę update
class NewsAgency {
    private val observers = mutαbleList0f<0bserver>()
    fun addObserver(observer: Observer) {
        observers.add(observer)
    fun removeObserver(observer: Observer) {
        observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
        observers.forEach { it.update(message) }
    fun publishNews(news: String) {
        println("Publikujemy wiadomość: $news")
        notifyObservers(news)
```


Kluczowe koncepty

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
                                      Każdy obserwator posiada
   fun update(message: String)
                                      metodę update
class NewsAgency {
    private val observers = mutableListOf<Observer>()
    fun addObserver(observer: Observer) {
        observers.add(observer)
    fun removeObserver(observer: Observer) {
        observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
        observers.forEach { it.update(message) }
    fun publishNews(news: String) {
        println("Publikujemy wiadomość: $news")
        notifyObservers(news)
```

Lista wszystkich obserwatorów

Kluczowe koncepty

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
                                      Każdy obserwator posiada
   fun update(message: String)
                                      metodę update
class NewsAgency {
    private val observers = mutableListOf<Observer>()
    fun addObserver(observer: Observer) {
        observers.add(observer)
    fun removeObserver(observer: Observer) {
        observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
        observers.forEach { it.update(message) }
    fun publishNews(news: String) {
        println("Publikujemy wiadomość: $news")
        notifyObservers(news)
```

Lista **wszystkich** obserwatorów

Metody **dodania i usunięcia** obserwatora

Kluczowe koncepty

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
                                      Każdy obserwator posiada
   fun update(message: String)
                                      metodę update
class NewsAgency {
    private val observers = mutαbleList0f<Observer>()
    fun addObserver(observer: Observer) {
        observers.add(observer)
    fun removeObserver(observer: Observer) {
        observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
        observers.forEach { it.update(message) }
    fun publishNews(news: String) {
        println("Publikujemy wiadomość: $news")
        notifyObservers(news)
```

Lista **wszystkich** obserwatorów

Metody **dodania i usunięcia** obserwatora

Metoda powiadamia **wszystkich** obserwatorów

- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
                                   Każdy obserwator posiada
   fun update(message: String)
                                   metodę update
class NewsAgency {
    private val observers = mutableListOf<Observer>()
                                                       Lista wszystkich obserwatorów
    fun addObserver(observer: Observer) {
       observers.add(observer)
                                                         Metody dodania i usunięcia
    fun removeObserver(observer: Observer) {
                                                         obserwatora
       observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
                                                       Metoda powiadamia wszystkich
       observers.forEach { it.update(message) }
                                                       obserwatorów
    fun publishNews(news: String) {
       println("Publikujemy wiadomość: $news")
                                                        Metoda publikująca
       notifyObservers(news)
```


- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
    fun update(message: String)
class NewsAgency {
    private val observers = mutαbleList0f<0bserver>()
    fun addObserver(observer: Observer) {
        observers.add(observer)
    fun removeObserver(observer: Observer) {
        observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
        observers.forEach { it.update(message) }
    }
    fun publishNews(news: String) {
        println("Publikujemy wiadomość: $news")
        notifyObservers(news)
```


- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
interface Observer {
    fun update(message: String)
class NewsAgency {
    private val observers = mutαbleList0f<0bserver>()
    fun addObserver(observer: Observer) {
        observers.add(observer)
    fun removeObserver(observer: Observer) {
        observers.remove(observer)
    fun notifyObservers(message: String) {
        observers.forEach { it.update(message) }
    }
    fun publishNews(news: String) {
        println("Publikujemy wiadomość: $news")
        notifyObservers(news)
```

```
class NewsChannel(val name: String)
         : Observer {
        override fun update(message: String) {
            println(
                 "$name otrzymał wiadomość: $message"
fun main() {
    val agency = NewsAgency()
    val channel1 = NewsChannel("TVN")
    val channel2 = NewsChannel("Polsat")
    agency.addObserver(channel1)
    agency.addObserver(channel2)
    agency.publishNews("Nowy prezydent wybrany!")
    // Output:
    // Publikujemy wiadomość: Nowy prezydent wybrany!
    // TVN otrzymał wiadomość: Nowy prezydent wybrany!
    // Polsat otrzymał wiadomość: Nowy prezydent wybrany!
```


- Subject (obserwowany) obiekt, który powiadamia obserwatorów o zmianach.
- Observer (obserwator) interfejs z metodą reakcji na update.

```
import kotlin.properties.Delegates
class User {
    var name: String by Delegates.observable("<nazwa domyślna>") {
            property, oldValue, newValue ->
        println("$oldValue -> $newValue")
fun main() {
    val user = User()
    user.<u>name</u> = "Anna" // <nαzwα domyślnα> -> Annα
    user.name = "Kasia" // Anna -> Kasia
```


System eventów w aplikacji Android

```
∨ object EventBus {
     private val listeners = mutableMapOf<String, (String) -> Unit>()
     fun subscribe(eventType: String, listener: (String) -> Unit) {
         listeners[eventType] = listener
     fun publish(eventType: String, message: String) {
         listeners[eventType]?.invoke(message)
v fun main() {
     EventBus.subscribe("login") { message ->
         println("Login event: $message")
     EventBus.publish("login", "Użytkownik zalogowany!")
     // Output: Login event: Użytkownik zalogowany!
```


Obserwator - ViewModel + LiveData

```
import androidx.lifecycle.MutableLiveData
import androidx.lifecycle.ViewModel

class CounterViewModel : ViewModel() {
    // Dane obserwowane przez UI
    private val _counter = MutableLiveData(0)
    val counter = _counter // publiczna wersja tylko do odczytu

fun increment() {
    _counter.value} = _counter.value?.plus(1)
    }
}
```


Obserwator - ViewModel + LiveData

```
import androidx.lifecycle.MutableLiveData
import androidx.lifecycle.ViewModel

class CounterViewModel : ViewModel() {
    // Dane obserwowane przez UI
    private val _counter = MutableLiveData(0)
    val counter = _counter // publiczna wersja tylko do odczytu

fun increment() {
    _counter.value} = _counter.value?.plus(1)
  }
}
```

@Composable

```
fun CounterScreen(viewModel: CounterViewModel = viewModel()) {
    // Subskrybcja LiveData w Compose (automatyczne obserwowanie zmian)
    val counter by viewModel.counter.observeAsState()

Column {
        Text("Licznik: $counter")
        Spacer(modifier = Modifier.height(16.dp))
        Button(onClick = { viewModel.increment() }) {
            Text("Zwiększ licznik")
        }
    }
}
```


State to behawioralny wzorzec projektowy, który pozwala obiektowi zmieniać swoje zachowanie w zależności od wewnętrznego stanu. Traktuje stany jako osobne obiekty i deleguje do nich operacje, unikając rozgałęzień (if/else lub when).

Przykłady zastosowań:

- Automaty stanów (np. odtwarzacz muzyki: Playing, Paused, Stopped).
- Zamówienia w e-commerce (New, Paid, Shipped, Cancelled).
- **Gry wideo** (postać: Walking, Running, Jumping).


```
interface State {
    fun play(player: MediaPlayer)
    fun pause(player: MediaPlayer)
    fun stop(player: MediaPlayer)
}
```



```
interface State {
      fun play(player: MediaPlayer)
      fun pause(player: MediaPlayer)
      fun stop(player: MediaPlayer)

∨ class PlayingState : State {
      override fun play(player: MediaPlayer) {
          println("Odtwarzanie już trwa.")
      override fun pause(player: MediaPlayer) {
          println("Pauzuję odtwarzanie.")
          player.changeState(PausedState())
      override fun stop(player: MediaPlayer) {
          println("Zatrzymuję odtwarzanie.")
          player.changeState(StoppedState())
```



```
interface State {
      fun play(player: MediaPlayer)
      fun pause(player: MediaPlayer)
      fun stop(player: MediaPlayer)

∨ class PlayingState : State {
                                   class PausedState : State {
      override fun play(player: Me
                                        override fun play(player: MediaPlayer) {
          println("Odtwarzanie już
                                            println("Wznawiam odtwarzanie.")
                                            player.changeState(PlayingState())
      override fun pause(player: M
                                        override fun pause(player: MediaPlayer) {
          println("Pauzuję odtwarz
          player.changeState(Pause
                                            println("Już jestem zapauzowany.")
                                        override fun stop(player: MediaPlayer) {
      override fun stop(player: Me
          println("Zatrzymuję odtw
                                            println("Zatrzymuję odtwarzanie.")
          player.changeState(Stopp
                                            player.changeState(StoppedState())
```



```
interface State {
      fun play(player: MediaPlayer)
      fun pause(player: MediaPlayer)
      fun stop(player: MediaPlayer)
∨ class PlayingState | class PausedState | ^+-+- '
                                          class StoppedState : State {
                          override fun p
      override fun p
                                              override fun play(player: MediaPlayer) {
          println("0
                              println("W
                                                  println("Rozpoczynam odtwarzanie.")
                              player.cha
                                                  player.changeState(PlayingState())
      override fun p
                          override fun p
          println("P
                                              override fun pause(player: MediaPlayer) {
          player.cha
                              println("J
                                                  println("Nie można pauzować - odtwarzanie zatrzymane.")
      override fun s
                          override fun s
                                              override fun stop(player: MediaPlayer) {
          println("Z
                              println("Z
                                                  println("Już jestem zatrzymany.")
          player.cha
                              player.cha
```



```
interface State {
                                                                            class MediaPlayer {
           fun play(player: MediaPlayer)
                                                                                   private var state: State = StoppedState()
           fun pause(player: MediaPlayer)
           fun stop(player: MediaPlayer)
                                                                                   fun changeState(newState: State) {
                                                                                         this.state = newState
                                       class PausedState : State {
class PlayingState : State {
   override fun play(player: MediaPlayer) {
                                          override fun play(player: MediaPlayer) {
                                             println("Wznawiam odtwarzanie.")
      println("Odtwarzanie już trwa.")
                                             player.changeState(PlayingState())
                                                                                  fun play() {
   override fun pause(player: MediaPlayer) {
                                          override fun pause(player: MediaPlayer) {
      println("Pauzuję odtwarzanie.")
                                             println("Już jestem zapauzowany.")
      player.changeState(PausedState())
                                                                                         state.play(this)
                                          override fun stop(player: MediaPlayer) {
   override fun stop(player: MediaPlayer) {
                                             println("Zatrzymuję odtwarzanie.")
      println("Zatrzymuję odtwarzanie.")
                                             player.changeState(StoppedState())
      player.changeState(StoppedState())
                                                                                   fun pause() {
                                                                                         state.pause(this)
                     class StoppedState : State {
                        override fun play(player: MediaPlayer) {
                           println("Rozpoczynam odtwarzanie.")
                           player.changeState(PlayingState())
                                                                                   fun stop() {
                        override fun pause(player: MediaPlayer) {
                                                                                         state.stop(this)
                           println("Nie można pauzować - odtwarzanie zatrzymane.")
                        override fun stop(player: MediaPlayer) {
                           println("Już jestem zatrzymany.")
```


State to behawioralny wzorzec projektowy, który pozwala obiektowi zmieniać swoje zachowanie w zależności od wewnętrznego stanu. Traktuje stany jako osobne obiekty i deleguje do nich operacje, unikając rozgałęzień (if/else lub when)

```
interface State {
                                                                                   class MediaPlayer {
                           fun play(player: MediaPlayer)
                                                                                         private var state: State = StoppedState()
                          fun pause(player: MediaPlayer)
                           fun stop(player: MediaPlayer)
                                                                                         fun changeState(newState: State) {
                                                                                              this.state = newState
                                                  class PausedState : State {
                class PlayingState : State {
                   override fun play(player: MediaPlayer) {
                                                     override fun play(player: MediaPlayer) {
                                                        println("Wznawiam odtwarzanie.")
                      println("Odtwarzanie już trwa.")
                                                        player.changeState(PlayingState())
                   override fun pause(player: MediaPlayer) {
                                                                                         fun play() {
                                                     override fun pause(player: MediaPlayer) {
                      println("Pauzuję odtwarzanie.")
                                                        println("Już jestem zapauzowany.")
                      player.changeState(PausedState())
                                                                                              state.play(this)
                                                     override fun stop(player: MediaPlayer) {
                   override fun stop(player: MediaPlayer) {
                                                        println("Zatrzymuję odtwarzanie.")
                      println("Zatrzymuję odtwarzanie.")
                                                        player.changeState(StoppedState())
                      player.changeState(StoppedState())
                                                                                         fun pause() {
                                                                                              state.pause(this)
                                   class StoppedState : State {
                                     override fun play(player: MediaPlayer) {
                                        println("Rozpoczynam odtwarzanie.")
                                        player.changeState(PlayingState())
                                                                                         fun stop() {
val player = MediaPlayer()
                                                                                              state.stop(this)
                    // Rozpoczynam odtwarzanie. (Stopped → Playing)
player.play()
player.pause() // Pauzuję odtwarzanie.
                                                      (Playing → Paused)
player.play()
                    // Wznawiam odtwarzanie.
                                                          (Paused → Playing)
                  // Zatrzymuję odtwarzanie. (Playing → Stopped)
player.stop()
```

player.pause() // Nie można pauzować - odtwarzanie zatrzymane.

Wzorzec Stan vs Stan w Jetpack Compose

State w Jetpack Compose

Mechanizm śledzenia zmian danych i automatycznego odświeżania UI.

Używany głównie przez mutableStateOf, remember, ViewModel i StateFlow.

Wzorzec Stan vs Stan w Jetpack Compose

State w Jetpack Compose

Mechanizm śledzenia zmian danych i automatycznego odświeżania Ul.

Używany głównie przez mutableStateOf, remember, ViewModel i StateFlow.

Wzorzec State Pattern

Wzorzec projektowy, który **enkapsuluje zachowanie obiektu** w zależności od jego stanu.

Stany są reprezentowane jako osobne klasy (np. PlayingState, PausedState).

Cecha	State w Compose	Wzorzec State Pattern
Cel	Reaktywność UI	Zarządzanie zachowaniem obiektu
Implementacja	mutableStateOf, ViewModel	Interfejsy + klasy stanów
Złożoność	Niska (dla prostych przypadków)	Wysoka (dla skomplikowanej logiki stanów)

Strategia to behawioralny wzorzec projektowy, który definiuje rodzinę wymiennych algorytmów i pozwala wybierać je w czasie działania programu.

Strategia to behawioralny wzorzec projektowy, który definiuje rodzinę wymiennych algorytmów i pozwala wybierać je w czasie działania programu.

```
interface PaymentStrategy {
    fun pay(amount: Double): String
}
```


Strategia to behavioralny wzorzec projektowy, który definiuje rodzinę wymiennych algorytmów i pozwala wybierać je w czasie działania programu.

```
interface PaymentStrategy {
    fun pay(amount: Double): String
class CreditCardStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Płatność kartą: $amount zł"
class PayPalStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Płatność PayPal: $amount zł"
class BankTransferStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Przelew bankowy: $amount zł"
```


Strategia to behawioralny wzorzec projektowy, który definiuje rodzinę wymiennych algorytmów i pozwala wybierać je w czasie działania programu.

```
interface PaymentStrategy {
   fun pay(amount: Double): String
class CreditCardStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Płatność kartą: $amount zł"
class PayPalStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Płatność PayPal: $amount zł"
class BankTransferStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Przelew bankowy: $amount zł"
```

```
class PaymentContext(
    private var strategy: PaymentStrategy
) {
    fun executePayment(amount: Double): String {
        return strategy.pay(amount)
    }

    fun changeStrategy(newStrategy: PaymentStrategy) {
        strategy = newStrategy
    }
}
```


Strategia to behavioralny wzorzec projektowy, który definiuje rodzinę wymiennych algorytmów i pozwala wybierać je w czasie działania programu.

```
class PaymentContext(
interface PaymentStrategy {
                                                     private var strategy: PaymentStrategy
   fun pay(amount: Double): String
                                                 ) {
                                                     fun executePayment(amount: Double): String {
                                                         return strategy.pay(amount)
class CreditCardStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Płatność kartą: $amount zł"
                                                     fun changeStrategy(newStrategy: PaymentStrategy) {
                                                         strategy = newStrategy
class PayPalStrategy : PaymentStrategy {
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Płatność PayPal: $amount zł"
                                                 fun main() {
                                                     val context = PaymentContext(CreditCardStrategy())
class BankTransferStrategy : PaymentStrategy {
                                                     println(context.executePayment(100.0))
    override fun pay(amount: Double): String {
        return "Przelew bankowy: $amount zł"
                                                     context.changeStrategy(PayPalStrategy())
                                                     println(context.executePayment(50.0))
```


Strategia vs Stan

Strategia to behawioralny wzorzec projektowy, który definiuje rodzinę wymiennych algorytmów i pozwala wybierać je w czasie działania programu.

Strategia	State
Algorytmy są niezależne od siebie	Stany znają inne stany (np. PausedState wie o PlayingState)
Wybór strategii jest świadomy (np. wybór płatności)	Zmiana stanu dzieje się automatycznie (np. po kliknięciu "pause")

Mediator to behawioralny wzorzec projektowy, który centralizuje komunikację między obiektami w systemie, zamiast pozwalać im odwoływać się do siebie bezpośrednio. Działa jak "router" lub "dyspozytor" zdarzeń.

Kluczowe elementy

Mediator – interfejs lub klasa pośrednicząca w komunikacji.

Colleague (Komponent) – obiekty, które komunikują się przez Mediatora (zamiast bezpośrednio).


```
interface ChatMediator {
    fun sendMessage(message: String, sender: User)
    fun addUser(user: User)
}
```



```
interface ChatMediator {
    fun sendMessage(message: String, sender: User)
   fun addUser(user: User)
}
class GroupChatMediator : ChatMediator {
    private val users = mutableListOf<User>()
    override fun addUser(user: User) {
        users.add(user)
    }
    override fun sendMessage(
        message: String, sender: User
    ) {
        users.filter { it != sender }.forEach {
            it.receive(message)
```



```
interface ChatMediator {
    fun sendMessage(message: String, sender: User)
    fun addUser(user: User)
}
class GroupChatMediator : ChatMediator {
    private val users = mutableListOf<User>()
    override fun addUser(user: User) {
        users.add(user)
    override fun sendMessage(
        message: String, sender: User
    ) {
        users.filter { it != sender }.forEach {
            it.receive(message)
```

```
class User(val name: String,
           private val mediator: ChatMediator
) {
   init {
        mediator.addUser(this)
    fun send(message: String) {
        println("$name wysyła: '$message'")
        mediator.sendMessage(message, this)
    fun receive(message: String) {
        println("$name otrzymal: '$message'")
```



```
interface ChatMediator {
    fun sendMessage(message: String, sender: User)
                                                     ) {
    fun addUser(user: User)
}
class GroupChatMediator : ChatMediator {
    private val users = mutαbleListOf<User>()
    override fun addUser(user: User) {
        users.add(user)
    override fun sendMessage(
        message: String, sender: User
    ) {
        users.filter { it != sender }.forEach {
            it.receive(message)
               // Output:
               // Alice wysyła: 'Cześć wszystkim!'
               // Bob otrzymał: 'Cześć wszystkim!'
               // Charlie otrzymał: 'Cześć wszystkim!'
```

```
class User(val name: String,
           private val mediator: ChatMediator
   init {
        mediator.addUser(this)
    fun send(message: String) {
        println("$name wysyła: '$message'")
        mediator.sendMessage(message, this)
    fun receive(message: String) {
        println("$name otrzymal: '$message'")
      val mediator = GroupChatMediator()
      val alice = User("Alice", mediator)
      val bob = User("Bob", mediator)
      val charlie = User("Charlie", mediator)
      alice.send("Cześć wszystkim!")
```